

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: 11012-12/2012-ERÚ

V Jihlavě dne 4. února 2013

R o z h o d n u t í

O rozkladu Správy bytového fondu města Vítkova, příspěvkové organizace, se sídlem Opavská 21, 749 01 Vítkov, IČ: 004 89 557 (dále též „účastník řízení“ nebo „kontrolovaná osoba“) proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 22. října 2012 pod č. j.: 11012-7/2012-ERÚ (sp. zn.: KO-11012/2011-ERÚ), kterým Energetický regulační úřad jako příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále též „energetický zákon“), uložil účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 78 odst. 1 energetického zákona jako držitel licence na výrobu tepelné energie a rozvod tepelné energie v období od 17. června 2010 do 22. září 2010 neměřil, nevyhodnocoval a neúčtoval podle skutečných parametrů teplotnosné látky a údajů vlastního měřicího zařízení v odběrné místě Budišovská č. p. 498-499 Vítkov, pokutu ve výši 20 000 Kč a náhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč, jsem podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, rozhodla takto:

Rozhodnutí Energetického regulačního úřadu ze dne 22. října 2012 pod č. j.: 11012-7/2012-ERÚ (sp. zn. KO-11012/2011-ERÚ) zrušuji a správní řízení vedené pod sp. zn.: KO-11012/2012-ERÚ zastavuji.

Odůvodnění:

Přípisem ze dne 7. února 2012 oznámil Energetický regulační úřad kontrolované osobě zahájení kontroly podle zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, jejímž předmětem bylo dodržování povinností stanovených § 78 odst. 1 energetického zákona. Kontrola byla zahájena 14. února 2012. V průběhu kontroly, o jejímž výsledku byl sepsán protokol č. K002812 ze dne 19. března 2012 bylo zjištěno, že na vstupu do odběrného místa Budišovská č. p. 498-499 se v průběhu roku 2010 část dodávek tepelné energie nevyhodnocovala a neúčtovala podle vlastních údajů měřicího zařízení, ale od 17. června do 22. září 2010 z důvodu absence měřicího zařízení byl zvolen náhradní způsob vyhodnocování a účtování dodávek vycházející ze srovnatelného období v předchozích letech. Kontrolovaná osoba k tomuto uvedla, že 31. května 2010 uplynula podle vyhlášky č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající

schválení typu, ve znění pozdějších předpisů, doba pro povinné přecejchování měřicí soupravy, z tohoto důvodu byl měřič odinstalován a odeslán na přecejchování. Nové měřidlo bylo nainstalováno dne 23. září 2010. Spotřeba byla určena podle srovnatelného období, kterým bylo září 2008, které teplotně odpovídalo neměřenému období.

Dne 21. září 2012 oznámil Energetický regulační úřad kontrolované osobě zahájení správního řízení. Ve správním řízení podal dne 26. září 2012 účastník řízení vyjádření, v němž uvedl, že demontáž měřidla byla provedena z důvodu jeho ověření, nicméně toto měřidlo již nebylo možno použít a proto bylo objednáno nové, které však bylo dodáno opožděně. Účastník řízení dále uvedl, že kontrolou nebylo zjištěno, že by byli odběratelé poškozeni.

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu pod č. j.: 11012-7/2012-ERÚ ze dne 22. října 2012 byla účastníkovi řízení uložena pokuta za správní delikt podle § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona pokuta ve výši 20 000 Kč. Energetický regulační úřad dospěl k závěru, že účastník řízení porušil povinnost stanovenou § 78 odst. 1 energetického zákona, přičemž uvedená povinnost měřit dodávku a vyhodnocovat a účtovat podle skutečných parametrů teplotnosné látky a údajů vlastního měřicího zařízení je stanovena bezvýjimečně, bez ohledu na plnění zákonné povinnosti ověřování měřidla. Z ustanovení § 76 odst. 3 písm. c) energetického zákona Energetický regulační úřad dovodil, že jediným důvodem absence měřicího zařízení je jeho porucha a pouze v tom případě se užije náhradní způsob určení spotřeby. Z těchto důvodů dospěl Energetický regulační úřad k závěru, že účastník řízení za správní delikt odpovídá.

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu pod č. j.: 11012-7/2012-ERÚ ze dne 22. října 2012 podal účastník řízení dne 30. října 2012 rozklad. Účastník řízení uvedl, že ustanovení § 78 odst. 1 energetického zákona ukládá povinnost pravidelně ověřovat správnost měření v souladu se zákonem č. 505/1990 Sb., o metrologii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o metrologii“). Nešlo tedy o iniciativu účastníka řízení, když správní orgán navíc vyhodnotil jako přitěžující okolnost, že účastník řízení měřicí zařízení aktivně odinstaloval. Zákon neukládá povinnost držitele licence v mezidobí ověřování měřidla instalovat měřidlo náhradní, přičemž demontáž byla provedena mimo otopné období. Z výše uvedených skutečností účastník řízení navrhl přehodnotit výši uložené pokuty.

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu jsem po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise o podaném rozkladu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Podle § 78 odst. 1 energetického zákona povinností držitele licence na výrobu a držitele licence na rozvod je dodávku tepelné energie měřit, vyhodnocovat a účtovat podle skutečných parametrů teplotnosné látky a údajů vlastního měřicího zařízení, které na svůj náklad osadí, zapojí, udržuje a pravidelně ověřuje správnost měření v souladu se zvláštním právním předpisem. Odběratel má právo na ověření správnosti odečtu naměřených hodnot.

V případě, že předávací stanice slouží pro dodávku tepelné energie pouze pro jeden objekt popřípadě pro soubor objektů jednoho odběratele, lze instalovat měření tepelné energie na vstupu nebo na výstupu z této předávací stanice. V § 78 odst. 1 energetického zákona je uváděným zvláštním právním předpisem zákon o metrologii. Podle § 11 odst. 1 zákona o metrologii stanovených měřidel může být používáno pro daný účel jen po dobu platnosti provedeného ověření. Podle bodu 1.3.9 přílohy k vyhlášce Ministerstva průmyslu a obchodu č. 345/2002 Sb., kterou se stanoví měřidla k povinnému ověřování a měřidla podléhající schválení typu, doba platnosti ověření měřidla protečeného množství vody na teplou vodu jsou 4 roky, tj. je dána podle § 78 odst. 1 energetického zákona povinnost držitele licence na výrobu tepelné energie a licence na rozvod tepelné energie po čtyřech letech měřidlo ověřit.

Energetický regulační úřad dospěl k závěru, že ačkoliv energetický zákon držiteli licence neukládá povinnost mít v období, kdy je zařízení ověřováno k dispozici měřicí zařízení náhradní, nicméně tuto povinnost lze dovodit z podstaty § 78 odst. 1 energetického zákona. S tímto právním závěrem Energetického regulačního úřadu se však neztotožňují. Předně je třeba uvést, že výklad právního předpisu nemůže být fragmentární, ale je třeba brát v úvahu všechny kontexty aplikovaného ustanovení. Je skutečností, že jazykovým výkladem ustanovení § 78 odst. 1 energetického zákona lze dospět k závěru, že držitel licence na výrobu a rozvod tepelné energie je povinen dodávku tepelné energie vždy a za každých okolností měřit a to svým vlastním měřicím zařízením. Zároveň však lze uvedené ustanovení vykládat tak, že držitel licence musí dodávku tepelné energie měřit vlastním měřicím zařízením, nicméně jeho správnost je povinen ověřovat a v době jeho ověřování ex lege povinnost měřit plnit nemusí. Skutečnost, že na základě jazykového výkladu lze dospět k dvěma variantám interpretace příslušného ustanovení, však nezakládá volnou diskreci aplikujícího orgánu zvolit jeden z uvedených výkladů, ale vždy by měl být zvolen výklad nejracionalnější. V daném případě pro druhý z uvedených výkladů hovoří zejména ekonomická racionalita, neboť měřidla dodávky tepelné energie představují nemalý náklad držitelů licence na rozvod tepelné energie a z povahy věci nebývají lehce zaměnitelná, jako je tomu např. u měřidel dodávky elektřiny. Náklady na pořízení náhradních měřidel by pro držitele licence představovaly ekonomicky oprávněný náklad v ceně tepelné energie a neúměrně by ke škodě odběratelů navyšovaly cenu tepelné energie, tj. ustanovení, které má za cíl zákazníky chránit, by je v důsledku poškozovalo v oblasti cenové. Pro zvolení uvedeného výkladu svědčí i právní zásada *in dubio mitius*, která se uplatňuje zejména v právu trestním (potažmo i správním trestání), podle níž je třeba zvolit pro podezřelého ze spáchání správního deliktu výklad příznivější.

Na základě výše uvedeného jsem dospěla k závěru, že pokud držitel licence plní svou povinnost vyplývající ze zákona o metrologii, povinnost měřit dodávku tepelné energie vlastním měřicím zařízením se na něj nevztahuje a to právě po dobu ověřování měřidla. Vzhledem k této skutečnosti měl Energetický regulační úřad dále vzít do úvahy tvrzení účastníka řízení, že demontáž a ověření měřidla provedl mimo otopné období. Energetický regulační úřad totiž dospěl k nesprávnému závěru, že účastník řízení porušuje povinnost podle § 78 odst. 1 energetického zákona i tehdy, pokud žádnou tepelnou energii nedodává. Ustanovení § 78 odst. 1 energetického zákona však stanoví povinnost měřit, vyhodnocovat a účtovat podle skutečných parametrů teploty látky a údajů vlastního měřicího zařízení právě dodávku tepelné energie. Je z povahy věci nemožné uvedenou povinnost porušovat

v období, kdy dodávky tepelné energie neprobíhají, neboť není vůbec co měřit. Z tohoto důvodu se ani s uvedeným závěrem Energetického regulačního úřadu nemohu ztotožnit.

Energetický regulační úřad dále v napadeném rozhodnutí uvedl, že z § 76 odst. 3 písm. c) energetického zákona vyplývá, že náhradní způsob vyhodnocení spotřeby tepelné energie je možno použít v případě poruchy měřicího zařízení. Tento závěr je správný, nicméně Energetický regulační úřad správně nevyhodnotil všechny podklady, na jejichž základě mělo být uvedené ustanovení aplikováno. V průběhu kontroly účastník řízení předložil Rozhodnutí o zamítnutí ověření stanoveného měřidla č. j. 2010/64 ze dne 30. srpna 2010 vydané společností ENBRA, spol. s r.o., se sídlem Durd'ákova 5, 613 00 Brno, jako autorizovaným metrologickým střediskem pro ověřování stanovených měřidel v oboru protékajícího množství vody a členů měřičů tepla. Uvedeným rozhodnutím bylo zamítnuto ověření měřidla výrobní číslo 93LOI31385. Datem vydání uvedeného rozhodnutí 30. srpna 2010 tedy skončila doba, při níž účastník řízení zaslala měřidlo k pravidelnému ověření. Účastník řízení zároveň předložil Energetickému regulačnímu úřadu montážní protokol, podle něhož byl měřič tepla KAMSTRUP 401, výrobní číslo 8687926, v odběrném místě instalován dne 23. září 2010. Ustanovení § 78 odst. 2 energetického zákona přitom předpokládá situaci výměny měřidla z důvodu závady na měřidle, přičemž je zřejmé, že výměnu měřidla nelze provést bez prodlení (uvedené ustanovení stanoví v případě, že odběratel požaduje přezkoušení měřidla lhůtu 30 dnů k přezkoušení a výměně měřidla).

Danou situaci, kdy účastník řízení v souladu s právním předpisem ověřoval používané měřidlo a následně ho z objektivních příčin (bylo vydáno rozhodnutí o zamítnutí ověření) nemohl znovu nainstalovat a musel objednat měřidlo nové, v důsledku čehož vznikla nutná časová prodleva, kdy reálně žádným měřidlem, které by mohl k měření dodávky použít, nedisponoval, je dle mého přesvědčení třeba postavit na roveň zákonem předpokládané situaci, kdy dojde k poruše měřidla, neboť její důsledky jsou totožné. Podle § 91d odst. 1 energetického zákona právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. V daném případě nastala taková skutečnost, neboť účastník řízení pouze plnil svou zákonem stanovenou povinnost a následně již z objektivních příčin nebylo možno měřidlo znovu použít a muselo dojít k jeho výměně, přičemž dobu 22 dnů, po níž v mezidobí výměny nebyly dodávky měřeny, nelze považovat za excesivní z hlediska výměny měřicího zařízení. Znakem skutkové podstaty správního deliktu je dále i jeho společenská škodlivost (materiální znak skutkové podstaty). Jak bylo uvedeno na str. 5 napadeného rozhodnutí, za uvedené dvaadvacetidenní období vyúčtoval náhradním způsobem účastník řízení odběratelům spotřebu 11 GJ za cenu 5 699,54 Kč, z čehož je zřejmé, že poškození odběratelů mohlo být pouze zcela zanedbatelné. Ani tuto otázku správní orgán řádně neposoudil, když se nevypořádal s možným rozsahem poškození odběratelů. Z těchto důvodů jsem dospěla k závěru, že účastník řízení za správní delikt podle § 91 odst. 12 písm. d) energetického zákona neodpovídá.

Při absenci právní úpravy řízení o správních deliktech se uplatní analogicky právní úprava řízení o odpovědnosti za přešůpek, když podle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, správní orgán řízení o přestupku zastaví, jestliže se v něm zjistí, že skutek, o němž se vede řízení, se nestal nebo není přestupkem.

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem jako odvolací správní orgán, vzhledem k výše uvedenému, proto dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo zjištěno na nesprávném právním hodnocení, přičemž po posouzení skutkového stavu jsem dospěla k závěru, že účastník řízení správní delikt nespáchal. Z těchto důvodů jsem rozhodla nejen o zrušení napadeného rozhodnutí v souladu s § 90 odst. 1 písm. a) správního řádu, ale i o zastavení správního řízení vedeného pod sp. zn. KO-11012/2011-ERÚ.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

- Otisk úředního razítka -

Ing. Alena Vításková v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

Rozdělovník:

Správa bytového fondu města Vítkova

